

İ D A R E

Dahilîye Vekâletinin Aylık Mecmuası

Yıl: 14

Mayıs 1942

Sayı : 169

RESMÎ KISIM

Nutuklar.....	3477
Tayinler.....	3479
Vekâlet emrine alınanlar.....	3481
Takdir edilenler.....	3481
Kanunlar.....	4382
Mülki teşkilât.....	3495
Müdürler encümeni kararları.....	3497
Talimatname.....	3500
Tekaüde sevk edilenler.....	3507
Tamimler.....	3508
Diğer vekâlet tamimleri.....	3511
Emekli ve öksüzler.....	3512

İSTANBUL

Osmanbey Matbaası

1 9 4 2

Resmî Kısım

Nutuklar

Millî Şefimiz, 19 mayıs stadyomunda Türk gençliğine çok değerli bir hitapta bulunmuşlardır.

Hitabeyi aynen sunuyoruz :

‘‘— Türk gençleri;

Sevgili ve değerli varlığımız olan sizlerin Gençlik ve Spor bayramınızı kutlamak için aranızda bulunuyoruz. Sizin iyi yetişmenize ne kadar dikkatle baktığımızı farkediyor musunuz? Hocalarınız, ana babalarınız, büyükleriniz ve devlet adamlarınız, vatanın geleceğini temiz ve kudretli ellerinize koymak için aşk ile hazırlanmanızı istiyorlar. İyi yetişmenizi kolaylatmak için, size her vasıtayı tedarik etmiye çalışıyoruz. Sizin hayatınızın sıhhatli ve neş’eli geçmesi için, bizim çok görevimiz fedakârlık yoktur. Sizden ahlâklı, çalışkan, ümitli ve kuvvetli olmanızı isteriz. Kâinat içinde bir zerre olan bu yeryüzünde, tabiatın en mükemmel nümunesi olan insanlar, bugün birbirlerini öldürmekle meşguldüler. İnsanlığa hayret veren bu manzara karşısında gelecek nesillerinizin daha kudretli ve hazırlıklı yetişmesi, başlıca düşüncemiz olmalıdır. Size her zaman iyi ahlâklı olmayı, insan meziyetlerinin başında gösterdim. Harp facialarının, milletlerin ahlâkı üzerinde acıklı yıkıntılarını her gün arttığını görüyoruz. Harp belâlarından olan darlık ve pahalılık, vücutlar üzerinde olduğundan ziyade ahlâk üzerinde sarsıntılarını hissettiriyor. Ümidiniz ve neşenizle, büyüklerin hırslarına durgunluk ve muhakemelerine kuvvet vereceksiniz. Şaşırانların türlü ahlâk hezeyanlarına karşı, coşarak akan bir çağlıyan gibi temiz ve şeffaf kalınız. Vatanın geniş zamanlarını ve dar zamanlarını yalnız kendi haksız zenginlikleri için marifet fırsatı bilen soysuzlara nefretle, iğrenme ile bakınız. Muhakkak biliniz ki, kötü fırsat düşkünlerinin ve kötü ahlâk örneklerinin yalancı mumları, umduklarından çok kısa bir zaman tütebilecektir. Vatan müdafaası için titriyen, vatana hizmet için hazırlanan Türk milletinin neşesinde saadet ve kederinde felâ-

ket bulan temiz sportmen ahlâkı, Türk cemiyetinin bugününde ve yarınım da muzaffer kalacaktır. Bütün insanlığı saran belâlar içinde fedakârlık kararı ile, karakterli ve sportmen durumu ile her yerden riayet gören Türkiye Cumhuriyeti, sizin sağlam dayancınız, sağlam istikbalinizdir.

Türk gençleri!

Sporun bayramım, millî kudretin kaynaklarından biri olarak karşılıyoruz. İnsanlar arasında iyi geçinmenin, hattâ milletler arasında yakın tanışmanın bir esaslı vasıtası spordur. İnsanların, hele genç, ve ateşli çağlarında, sportmenlerin başından geçenlere alışmaları, onların biribiriyle münasebetlerinde çok tesirli olur. Muvaffak olmanın ortak zevki; muvaffak olmanın geniş yürekle, düşmanlık duymadan kabulü; hükümleri ürkmeden, taşkınlığa düşmeden karşılama; tabiatın ve her türlü şartların tesirlerine sağlam sinirle bakma; hulâsa başkalarının iyiliklerini benimseme ve başkalarının eksiklerini hoş görme, sporda idman edilir. Hele şu noktayı hiç hatırdan çıkarmayınız. Her yaşta ve her şarta uygun ve elverişli bir spor, çalışma vezkî ve iradesinin başlıca bileğidir. Çalışmanın istediği birçok kudretler vardır. Bunların hepsinden ehemmiyetlisi, çalışmanın insanda zevkli bir şey olabilmesi ve nerede, nasıl olursa olsun herhalde çalışmak için arzu bulunmasıdır. İşte spor, insan bünyesinin hücrelerine çalışmanın bu esas kudretlerini vermek için başlıca sihirdir. İyi vatandaş, verimli vatandaş olabilmek için iyi sportmen olmaya çalışan ve iyi sportmen olmak için de maddî kudretini kesici, yıpratıcı zehirlerden koruyan, ahlâklı ve iradeli vasıflarla bezenerek yetişen vatandaş, doğru yolların en iyisindedir.

Genç arkadaşlarım;

İnsanlığın bütün elemleri, acıları, vatanın bütün sıkıntıları ve düşünceleri üstünde herkese, bütün dünyaya ümit ve neş'e vermek için gürbüz ciğerlerinizin kuvvetli nefesiyle haykırınız: Yaşasın gençlik!

Sizin kudretli varlığınız ve temiz ahlâkınızda vatanın sağlam geleceğini her zaman söylemiş olan Büyük Atatürk'ün şanlı adını candan saygı ve sevgi duygularınızla göklere yükseltiniz.”

Tayînler

Kararname : 17348

1 — İzmir valisi Fuat Tuksal'ın Dahiliye vekâleti müsteşarlığına naklen tayini tensip edilmiştir.

2 — Bu karname icrasına Dahili Vekili memurdur.

23-Mayıs-942

KARARNAME SURETİ

Kararname: 17342

1 — Gölpazarı kaymakamı Reşat Atlının Gökçeğiz kaymakamlığına, Kelkit kaymakamı Hamdi Güryel'in Aksaray kaymakamlığına, Tarsus kaymakamı Kâmrân Tuğman'ın Silifke kaymakamlığına, Silifke kaymakamı Nihat Danışman'ın Tarsus kaymakamlığına, Torul kaymakamı İzzet Kılavuz'un Bozdoğan kaymakamlığına, Beytüşşebab kaymakamı Kemal Taşkıran'ın Şırnak kaymakamlığına, Şırnak kaymakamı Fazıl Kaftanoğlun'un Ebaa kaymakamlığına, Beyramiç kaymakamı Şükrü Alptekin'in Kalecik kaymakamlığına, Bozdoğan kaymakamı Vasfi Özdemir'in Kelkit kaymakamlığına, Nusaybin kaymakamı Hakkı Gençoğlunun da birinci U. Müfettişlik yazı işleri müdürlüğüne naklen tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına dahiliye vekili memurdur.

23-Mayıs-942

Kararname: 2/17990

Dahiliye müsteşarı Ali Rıza Çevik'in Manisa valiliğine, Manisa vasi Akif İyidoğan'ın Seyhan Valiliğine, Elâziğ valisi Feyzi Gürelin Niğde valiliğine, Dahiliye vekâleti teftiş hey'eti Reisi Hüsnü Uzgörenin Elaziğ valiliğine naklen tayinleri Dahiliye V.linin 20-5-942 tarihli ve 11317 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine icra vekilleri hey'etince 25-5-942 tarihinde kabul olunmuştur.

Kararname: 17654

Ordu Valisi Ömer Cevat Ökmenin Diyarıbakır, Burdur Valisi Sadri Akanın Ordu, Siirt Valisi Halûk Nihat Pepeyin Burdur, Van Valisi Suheyip Karafakoğlunun Aydın, Manisa valisi Faik Türelinin Samsun, Sivas valisi Akif İyidoğan'ın Manisa. Trabzon valisi Naci Kıcıman'ın Sivas,

Maraş valisi Salim Gündayın Trabzon, Mardin valisi Kudret Kantoğlunun Maraş valiliklerine ve 3907 sayılı kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına tevfikan İznik kaymakamı Raşit Demirtaş'ın Mardin, Çankaya kaymakamı Necmettin Erginin Siirt ve Nallıhan Kaymakamı Dilâver Argunun Van vekil valiliklerine naklen ve yeniden tayinleri Dahiliye Vekilliliğinin 2-4-942 tarihli ve 511/7225 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine icra vekilleri Heyetinin 2-4-942 tarihli toplantısında kabul olunmuştur.

Kararname: 17274

1 — Seyhan idare hey'eti âzası Orhan Sami Güvenç'in Ankara Vali muavinliğine, Sivas idare hey'eti âzasından Nuri Türkkân'ın Seyhan idare hey'eti âzalığine, Beypazarı kaymakamı Bedii Güven'in Keskin kaymakamlığına, Keskin kaymakamı Kâmil Efes'in Nallıhan kaymakamlığına, Çubuk kaymakamı Bedri Özer'in Polatlı kaymakamlığına, Polatlı kaymakamı Turgut Cantekinin Çubuk kaymakamlığına, Kaş kaymakamı Sabit Kocabeyoğlunun Beypazarı kaymakamlığına, naklen tayinleri tensip e- dilmiştir.

2 — Bu kararname icrasına dahiliye vekili mecurdur.

22-Nisan-942

Riyaseticumhur Yüksek Makarnana

Tarih: 6-5-1942

Sayı: 6-684

Sihhi vaziyetinden dolayı vekillikten affını dileyen Dahiliye Vekili Tekirdağ Mebusu Faik Öztrak'ın istifasının kabulüyle yerine Erzurum Mebusu Dr. Fikri Tuzer'in tâyinini yüksek tasviplerine arz ederim.

Başvekâlete

6 Mayıs 1942 tarihli ve 6-684 sayılı tezkere cevabıdır :

Sihhi vaziyetinden dolayı istifa eden Dahiliye Vekili Tekirdağ Mebusu Faik Öztrak'm istifası kabul edilmiş ve Dahiliye Vekilliğine Erzurum Mebusu Dr. Fikri Tuzer'in tâyini tensibedilmiştir.

Vekâlet emrine alınanlar

Kararname: 17335

1 — Görülen İdarî lüzuma binaen Erbaa kaymakamı Avni Dümer vekâlet emrine alınmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına dahiliye vekili memurdur.
23*Mayıs-942

Takdir edilenler

Düzce kaymakamı Baha Koldaş'a

Köy kalkınmasında büyük âmil olan Köy kanununun tatbikatta ve köycülük işlerinde göstermiş olduğu mesai, alâka ve muvaffakiyetinden dolayı Bolu vilâyetince takdirname verilmiştir.
6-4-942

Mektupçu Teyfik Eşineli'ye

Evrak kalemi ve İdare heyeti kalemi işlerini tanzim ve iyi bir surette ceryanına karşı gösterdiği alâka ve başarıdan dolayı Diyarbakır vilâyetince takdirname verilmiştir.
20-4-942

Mengen Nahiyesi Müdürü Necati Altundağa

Ankara Vilâyeti namına mübayaa edilen Tohumluk patatesin mübayaasında gösterdiği müzaheret ve beşler yolunun Otomobil seyrüseferine müsait bir hale getirilmesinde ki mesaisinden dolayı Bolu Vilâyetince takdirname verilmiştir.
21-4-942

Bala Kaymakamı Nami Ünal'a

Toprak mahsullerinin tesbiti ve Buğday sevkiyatı işlerinde diğer kaza kaymakamlarına nümune teşkil edecek surette sebkedden faaliyet ve gayretinden dolayı Ankara Vilâyetince takdirname verilmiştir.

11-4-942

Kanunlar

Örfî İdare Kanununun 7 nci maddesini değiştiren kanun

Kanun No: 4219

Kabul tarihi:6-5-1942

Madde 1 — 3832 sayılı Örfî İdare Kanununun 7 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 7 — 1 - Örfî idare altına alınan yerlerde askerî idare tarafından ittihaz edilen tedbirlere karşı hareket edenler ve emirlere itaat sızlık gösterenler ve hüviyetine dair hilâfi hakikat beyanatta bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanununun 526 ve 528 inci maddelerinde yazılı cezalar üç misli artırılarak hükmolunur.

2 - Örfî idare mıntakasından çıkarılanlardan bu mıntakaya izinsiz girenler hakkında bir seneden üç seneye kadar sürgün cezası hükmolunur.

3 - Örfî idare mıntakası dışına çıkarılanların ikametgâh ittihaz ettikleri yerlerde kalmaları çıkarılma sebebine nazaran mahzurlu görüldüğü takdirde o yerde veya o vilâyet hududu içinde ikametleri Dahiliye Vekâleti karariyle menolunur. Haklarında bu fıkra hükmü tatbik olunanlardan çıkarıldıkları yere veya vilâyete izinsiz girenler hakkında bir seneye kadar sürgün cezası hükmolunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini yürütmeye İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7-5-1942

*şeker ve glikozdan alman istihlâk vergisinin arttırılmasına dair olan
4041 sayılı kanuna ek kanun*

Kanun No: 4225

Kabul tarihî: 27-5-1942

Madde 1 — 3828 ve 4041 numaralı kanunlarla şekerden alınmakta olan on dört kuruş munzam istihlâk vergisine kilo başına küp şekerde (52.38) ve kristal şekerde (35.38) kuruş zammedilmiştir.

Madde 2 — Hükümetçe yabancı memleketlerden getirilecek veya getirtilecek şekerler, ithal mevkilerinde gümrük kapısındaki maliyetleriyle Türkiye şeker Fabrikaları Türk Anonim şirketine devrolunur. Mezkûr

şekerler satıldıkça, bu maliyetlerle satış bedelleri arasındaki fark adı geçen şirket tarafından Hâzineye verilir.

İthal mevkillerinden memleket içindeki satış yerleri olan Eskişehir, Uşak ve Turhal fabrikalarıyla İstanbul'a nakledilmeleri lâzımgelen şekerlerin devir maliyet fiyatına, ithal mevkillerinden bu mahallere kadar olan nakliye masrafları da ilâve edilir.

Madde 3 — 1942 istihsal senesi için Hükümetçe mıntaka itibariyle 2,5, 2,75 ve 3 kuruş olarak tesbit edilmiş olan pancar mubayaa Hatlarının mütaakıp senelerde artırılması dolayısıyla veya fevkalâde hallerin icabı olarak şekerin maliyet fiyatında husule gelecek tezeyüdün karşılanmasına zaruret bulunduğu yapılacak tetkikatla tebeyyün ettiği takdirde birinci maddede yazılı vergi miktarlarını münasip hadde indirmeye İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

Madde 4 — 3101 numaralı kanunla glikozdan alınmakta olan istihlâk vergisine 4041 numaralı kanunun birinci maddesiyle yapılmış olan 5 kuruş zamma kilo başına (15) kuruş ilâve edilmiştir.

Madde 5 — Hükümetçe 23-1-1942 tarihinde tesbit edilmiş olan fi- atlarla şeker almağa geçimi müsait olmyan çocuklu ailelere, hastalara ve kimsesiz çocuklara parasız veya ucuz fiyatla şeker tevziine sarfedilmek üzere Sıhhat ve İçtimai Muavenet bütçesinde açılacak hususî fasla senede beş milyon lirayı geçmemek üzere tahsisat konulur.

Muvakkat Madde 1 — Hükümetçe şeker Hatlarının artırıldığı 23-1-1942 tarihinde Türkiye Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketi elinde mevcut olan şekerler :

A) Tamamen satınlıncıya kadar birinci maddede yazılı zam küp şeker için kilo başına 62, kristal şeker için 45 kuruş olarak alınır.

B) Bu kanunun meriyete girdiği tarihe kadar satılmış olanlardan alınması lâzımgelen zam, kanunun meriyete girdiği aya ait satışların vergisiyle birlikte ödenir.

Muvakkat Madde 2 — Hükümetçe alınan kararlara tevfikân 1941 malî yılında şirketçe pancar ekicilerine tediye edilmiş olan (1.564.051) lira 1942 malî yılı Maliye Vekâleti bütçesinde açılacak hususî bir fasla tahsisat konarak ödenir.

Muvakkat Madde 3 — Şeker Hatlarının artırıldığı tarihteki mevcutlarını göstermek üzere ticaretle iştiğal eden bütün hakikî ve hükmi şahıslarla ticaret maksadiyle nezdlerinde şeker bulunduranlardan ve şekerî imal ettikleri maddelerde kullanan hakikî ve hükmi şahıslardan Hükümetçe alınmış olan beyannameler ve bunların kontrolü neticesinde meydana çıkarılmış olan beyanname harici şekerlere ait zabıt varakaları ile hiç beyanname vermemiş olanlar nezdinde tesbit edilmiş olan şekerlere ait zabıt varakaları veya suretleri Maliye dairelerine tevdi olunur.

Maliye dairelerince bu beyannamelerde yazılı şeker miktarları üye-

rinden kilo başına küp şekerde 62 ve kristal şekerde 45 kuruş istihlâk vergisi tahakkuk ettirilerek mükelleflere tebliğ olunur.

Mükellefler vermiş oldukları beyannamelerin muhteviyatına ve bu beyannamelere müsteniden tarholunan vergilere ibraz edemezler. Bunlar haricinde kalan hususlara karşı 3692 numaralı kanun hükümleri dairesinde itiraz ve temyiz talebinde bulunabilirler, itiraz komisyonu kararlarına karşı idare namına yapılacak temyiz talepleri de aynı hükümlere tabidir.

Tahakkuk eden vergiler tahakkuku takibeden avdan itibaren 3 ayda ve üç müsavi taksitte alınır. Zamanında ödenmiyen taksitler % 10 zamla ve Tahsili Emval Kanununa göre tahsil olunur.

Hükümetçe beyannamelerin kontrolü neticesinde meydana çıkarılmış olan beyanname harici şekerlerle hiç beyanname vermemiş olanlar nezdinde teshil edilmiş bulunan şekerlere ait zabıt varakları üzerine yapılan takibat neticesinde zabıt varakaları münderecatı mahkeme kararıyla teyyüt ettiği takdirde bu zabıt varakalarında yazılı şekerler üzerinden de, alâkadarlara yukarıdaki fıkra hükümleri dairesinde vergi tarh ve tahsil olunur.

Muvakkat Madde 4 — Glikozun alım ve satımıyla işigal edenler ve glikozu imalâtında iptidai veya tâli madde olarak kullanan sınaî müesseseler (3843) numaralı kanunun 5 inci maddesinde tarif olunan sınaî müesseseler kastedilmiştir) bu kanunun neşredildiği günü takibeden günün akşamına kadar kanunun neşri tarihinde ticarethane, mağaza, depo, ambar, fabrika ve imalâthanelerinde, şube, acenta ve komüsyoncuları nezdinde ve sair yerlerde bulunan stokların cins, miktar ve sıklığını ve buldukları yerleri gösteren bir beyannameyi bağılı oldukları varidat dairesine vermeğe mecburdurlar. Kanunun neşri tarihinde ellerinde yüz kilodan az glikoz mevcut bulunan yukarıda yazılı şahıs ve müesseseler beyanname vermek mecburiyetine tabi değıldirler.

Bu beyannameler varidat dairelerince mükelleflerin evrak ve vesikalariyle tatbik ve tetkik olunarak doğruluğu anlaşıldıktan sonra beyannamelerde yazılı miktarlar üzerinden mükelleflere kilo başına 15 kuruş vergi tarh olunur.

Müddeti içinde beyanname vermiyen veya mevcutlarını beyannamelerinde noksan gösterenler namına, beyannamesi verilmiyen veya noksan gösterilen mevaddın varidat dairelerince tesbit edilecek miktarları üzerinden vergi tarholunur ve buna beş kat zam yapılır. Tarholunacak vergilerle ceza zamları mükelleflere tebliğ edilir.

Mükellefler verdikleri beyannamelerin muhteviyatına ve bu beyannamelere müsteniden tarholunan vergilere itiraz edemezler. Bunun haricinde kalan hususlara karşı, 3692 No.lu kanun hükümleri dairesinde itiraz ve temyiz talebinde bulunabilirler. İtiraz komisyonu kararlarına

karşı idare namına yapılacak temyiz talepleri de aynı hükümler dairesinde cereyan eder.

Tahakkuk eden vergilerle ceza zamları, tahakkuku takibeden aydan itibaren üç ayda ve üç müsavi taksitte tahsil olunur. Zamanında ödenmeyen taksitler % 10 zamla ve Tahsili Emval Kanununa göre tahsil edilir.

Muvakkat Madde 5 — Beşinci maddedeki hususlara sarf olunmak üzere Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti bütçesine konulacak olan tahsisat miktarı 1942 malî yılı için (3.500.000) lirayı tecavüz edemez.

Madde 6 — 17-5-1940 tarihli ve 3828 sayılı kanunun 17 nci maddesi hükmü bu kanun hakkında da caridir.

Madde 7 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

Madde 8 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.
28-5-1942

Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 ve 4040 numaralı kanunların bazı hükümlerinin değiştirilmesine ve bazı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair kanun

Kanun No: 4226

Kabul tarihi: 27-5-1942

Madde 1 — Hayvanlar Vergisi Kanununun muaddel 18 inci maddesini değiştiren 4040 numaralı kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Vergi hayvan başına aşağıda hizalarında yazılı miktarlarda alınır:

Nev'i	Kuruş
Merinos koyunu	40
Tiftik keçi	45
Koyun ve kılkeçi	80
Sığır	45
Manda	125
Deve ve domuz	150
At (İğdiş, aygır, kısırak), katır	125
Eşek	25

Madde 2 — Damga Resmi Kanununun 11 inci maddesine bağlı tarifeye göre alınmakta olan maktu damga resimleriyle aynı kanunun 33 üncü maddesinde yazılı evrakin resmine 4040 numaralı kanunun 26 üncü maddesiyle yapılmış olan % 50 zam bir misli artırılmıştır.

Madde 3 — Damga Resmi Kanununun 11 inci maddesine bağlı tarifeye aşağıdaki 98 inci numara eklenmiştir :

98 - 3018 numaralı kanun mucibince verilecek ihracatçı ruhsatnameleri 100 lira;

Yukarıki miktara ilâveten?

a) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddesi için 10 lira;

b) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddeleri grubu için 25 lira.

Ruhsatnamelerin verilmesinden sonra, ruhsatnamelere yeniden ilâve olunacak her bir ihraç maddesi veya grubu için, (a) ve (b) fıkralarında yazılı resim istifa olunur.

Ruhsatnameler her yıl ikinci kânun ayı içinde Ticaret Vekâletince vize edilir. Vize muamelesinden ruhsatnamenin tâbî olduğu miktarda resim alınır. İkincikânun ayından sonra, vize edildiğine dair Ticaret Vekâletinin tasdikini havi bulunmayan ruhsatnameler muteber sayılmaz. Yıl içinde yeniden alınan ruhsatnameler, verildiği yıl için ayrıca vizeye tabî tutulmaz.

4040 numaralı kanunun 26 ncı maddesiyle işbu kanunun ikinci maddesi mucibince maktu damga resimlerine yapılmış olan zamlar, yukarda yazılı ruhsatnamelerin damga resmine şâmil değildir.

Madde 4 — 2459 numaralı ve 28-5-1934 tarihli Tayyare Resmi Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Üçüncü maddede yazılı evrakın resmi ifa edilmediği veya noksan ifa bulunduğu veyahut pulların iptal muamelesi kanuna muhalif olduğu takdirde Damga Resmi Kanununun muaddel 55 inci maddesinde yazılı hükümler dairesinde muamele yapılır. Şu kadar ki mezkûr evrakın hem damga, hem tayyare resimlerinin ifa edilmemiş veya noksan ifa edilmiş olması veyahut pulların iptali kanuna muhalif bulunması hallerinde bu evrakı kabul ve üzerine muamele icra edenlerden yalnız bir ceza alınır. Resim ve cezaların tahakkuk ve tahsilinde, Damga Resmi Kanununun on, on bir ve on ikinci fasıllarında yazılı hükümler tatbik olunur.

Madde 5 — Nakliyat resmi hakkındaki 472 numaralı kanunun ikinci maddesinde yazılı olan vergi nispetlerine 3828 numaralı kanunun i- kinci maddesinde yazılı olan vergi nispetlerine 3828 numaralı kanunun 9 uncu maddesiyle yapılmış olan zamlar birinci mevkiye % 15, ikinci mevkiye % 12,5, üçüncü mevkiye % 5 olarak değiştirilmiştir. Yataklı vagonlarla seyahat edenlerden Türkiye hudutları dahilindeki kısım için yukarki zamlara ilâveten yatak ücretinin % 10 u nispetinde nakliye resmi alınır. Bu resmin tahsil ve hâzineye tediyesi 472 ve 2030 numaralı kanunlar hükümleri dairesinde olur.

Madde 6 — 3828 numaralı kanunun 10 uncu maddesi mucibince yolcu nakliyatı haricindeki her nevi nakliyattan alınmakta olan nakliyat resminin nispeti % 10 a çıkarılmıştır.

Madde 7 — Tütün ve İçkilerden 2360, 3828 ve 4040 numaralı ka-

nunlar hükümleri gereğince alınmakta olan Millî Müdafaa vergilerine aşağıdaki zamlar yapılmıştır :

1 - Tütün mamulâtı :

A) Sigaralar :

Yirmi veya yirmi beş sigarayı muhtevi paketlerden :

1 - Tarife fiatı yirmi beş kuruş ve daha yukarı olanların beher paketine 13 kuruş;

2 - Tarife fiatı on. iki kuruştan yirmi beş kuruşa kadar olanların beher paketine 6 kuruş;

3 - Tarife fiatı on buçuk kuruş olan ince sigara ile subay sigaralarının beher paketine 5 kuruş;

4 - Tarife fiatı on iki kuruştan aşağı olanların beher paketine 2,5 kuruş.

B) Tütünlere :

Yirmi veya yirmi beş gram tütünü muhtevi paketlerden :

1 - Beşinci atelye ve ikinci köylü tütünlüğünün beher paketine 3 kuruş;

2 - Diğer her nevi tütünlüğünün beher paketine 5 kuruş.

C) Muhtelif :

1 - Paketi yirmi beş gramlık olan yerli enfiyenin beher paketine 5 kuruş;

2 - Tömbekilerin beher paketine 4 kuruş;

3 - Püroların beher adedine 2 kuruş; •

4 - Sigarilosların beher adedine 1 kuruş.

II. İçkiler :

A) Rakı :

1 - 50 derecelik rakıların 100 santilitrelik beher şişesine 85 kuruş, 50 santilitrelik beher şişesine 35 kuruş ve 25 santilitrelik beher şişesine 25 kuruş, 15 santilitrelik beher şişesine 12,5 kuruş.

2 - 45 derecelik rakıların 100 santilitrelik beher şişesine 55 kuruş, 50 santilitrelik beher şişesine 25 kuruş, 15 ve 25 santilitrelik beher şişesine 12,5 kuruş;

3 - 43 derecelik rakıların 100 santilitrelik beher şişesine 35 kuruş, 50 santilitrelik beher şişesine 18 kuruş ve 25 santilitrelik beher şişesine 12,5 kuruş;

B) Votka'nın 100 santilitrelik beher şişesine 55 kuruş, 50 santilitrelik beher şişesine 35 kuruş ve 25 santilitrelik beher şişesine 12,5 kuruş;

C) Her nevi likörlerin 100 santilitrelik beher şişesine 85 kuruş, 50 santilitrelik beher şişesine 35 kuruş ve 25 santilitrelik beher şişesine 18 kuruş;

D) Kanyağın 70 santilitrelik beher şişesine 55 kuruş, 35 santilitrelik beher şişesine 25 kuruş ve 15 santilitrelik beher şişesine 12,5 kuruş;

E) Vermutun 100 santilitrelik beher şişesine 35 kuruş, 70 santilit-

relik beher şişesine 18 kuruş ve 50 santilitrelük beher şişesine 12,5 kuruş;

F) Şarapların ve biranın beher litresine 10 kuruş.

Madde 8 — 4040 numaralı kanunun 27 ıncı maddesinin asker sigaralarına ait fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Asker sigara ve tütününden müdafaa vergisi alınmaz. Asker sigarası ve tütününün erat ve onbaşılarla erbaşlardan gayrı kimseler tarafından satın alınması veya bulundurulması yasaktı. Erat ve onbaşılarla erbaşlardan gayrı kimselerin elinde bulunan asker sigara ve tütünleri Hükümetçe müsadere olunarak İnhisarlar idaresine verilir ve bunların beher sigara veya gramından bir kuruş para cezası alınır.

Bu ceza yarım liradan az ve 200 liradan fazla olamaz. İnhisarlar idaresince bir ayda veya yılda verilecek asker sigara veya tütününün â- zami miktarı İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur.

Madde 9 — 1722 numaralı kanuna bağı mukavelenamede münderiç Standard nevinden inhisar kibritlerinin vasati 50 çöpü muhtevi beher kutusundan 3828 ve 4040 numaralı kanunun mucibince alınmakta olan 0,75 kuruş müdafaa vergisi 2,25 kuruşa ve çakmak taşlarının beher adedinden alınmakta olan 3 kuruş müdafaa vergisi 9 kuruşa çıkarılmıştır.

Madde 10 — 3702 numaralı kanun mucibince tiyatro, sinema ve konserlerden alınan resme 4040 numaralı kanunun 33 üncü maddesiyle yapılmış olan % 10 zam, % 30 a çıkarılmıştır.

Madde 11 — 4040 numaralı kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Türkiye'den çıkarılan yerli ve gümrük vergisi ödenerek veya muafıktan istifade ettirilerek evvelce Türkiye'ye sokulmuş mallar, aşağıda yazılı hükümlere göre gümrük çıkış vergisine tabidir.

A) Gümrük çıkış vergisinin matrahı, malların Türkiye'de teslim mevkiindeki, eğer bu mevki vesikalarında yazılı değilse son ihraç mahallinde vasıtaya yüklenmesine kadar olan masraflarla birlikte satış bedelidir.

(S. İ. F.) satışlarda malın Türkiye'deki son ihraç mevkiinden yabancı memleketlerdeki teslim mahalline kadar olan sigorta ücretiyle navlun, satış bedelinden indirilir :

Konsinyasyon suretiyle veya her hangi bir satış akit ve muamelesi olmaksızın çıkarılan malların vergisine, Türkiye'de son ihraç mevkiinde vasıtaya yüklenmesine kadar olan masraflarla birlikte, emsalinin satış bedeline nazaran beyan edilen kıymeti matrah itihaz olunur.

İhracat bedelleri üzerinden Hükümetçe verilen primler vergi matrahına ithal olunur. Bu primlerin nispetleri Ticaret Vekâletince zamanında Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine bildirilir.

Satış bedeli, orijinal fatura ve menşe şahadetnameleriyle, (S. İ. F.)

satışlarda satış bedelinden indirilecek sigorta ücreti ve navlun da vesikalariyle tevsiik olunur.

Bu vesikaların birer sureti müsbit evrak olarak beyannamelerle birlikte Gümrük idaresine verilir.

Orijinal fatura ve menşe şahadetnamesinde yazılı satış bedeli ve mal kıymeti arasında fark bulunursa yüksek olanı vergiye matrah olur. Bunlardan yazılı bedel veya kıymetler yalnız yabancı para ile gösterilmiş ise beyannamenin gümrüklerce tescil edildiği ay içinde ithalât muamele vergisinin tahakkukuna esas tutulan vasati kurlar üzerinden Türk parasına çevrilir.

B) Verginin nispeti % 10 dur. İcra Vekilleri Heyeti lüzum gördüğü malların vergisi nispetini indirmeye salahiyetlidir.

C) Bu vergiyi, malları Türkiye'den, çıkaran ve Gümrük Kanununun muaddel 32 nci maddesi gereğince çıkış beyannamesini tanzim eden mal sahipleri veya vekilleri peşin olarak Gümrük idaresine ödemekle mükelleftirler.

Bunlar iki nüsha olarak verecekleri beyannamelerinde, çıkarılan malların A fırkasında yazılı, satış bedelini, S. İ. F. satışlarda bu bedelden indirilecek sigorta ücretiyle navlunu da gösterirler. İhracat bedelleri üzerinden Hükümetçe verilen primler, beyana tabi olmayıp vergiyi tahakkuk ettiren memurlar tarafından doğrudan doğruya vergi matrahına ilâve olunur.

Malların tamamı vasıtaya yüklenmedikçe miktarı tesbit olunamıyan hallerde çıkış vergisi % 10 fazlasıyla beyana göre alınır. Bu suretle alınan % 10 fazla depozito sayılır ve son partinin yüklenmesinden itibaren en çok yedi gün içinde mahsup veya sahibine iade muamelesi bitirilir.

Çıkış, beyannamesini verenler, beyannamenin Gümrük idaresince tescilinden sonra malları çıkarmaktan vazgeçtiklerini yazı ile gümrüğe bildirirler veya tescil tarihinden itibaren on gün içinde gümrük muamelelerini yaptırıp vergilerini ödemezlerse beyannameler iptal olunur.

D) Gümrük çıkış vergisi, gümrük muayene memurları ve bulunmıyan yerlerde muayene işi kendilerine verilen memurlar tarafından tahakkuk ettirilir. Bu memurlar mükelleflerin beyanlarını ve vesikalarını tetkik ve hakikata uygun görürler ise kabul ederler. Noksan buldukları takdirde tesbit ettikleri miktarları matraha esas tutarlar.

Mükellefler kendi beyanlarına göre tahakkuk ettirilen vergiye itiraz edemezler. Malların beyan edilen cinsi ve nev'i muayene sonunda değiştirilmiş veyahut bedel veya kıymeti artırılmış olursa beyanname üzerinde alâkalıdan imza alınarak yapılacak tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde Gümrük Tarife Kanununun 30 uncu maddesinde yazılı eksperler heyetine itiraz edebilirler. Bu itirazlar, giriş gümrük vergisi hakkındaki usul ve esaslar dairesinde gümrük idareleri vasıtasıyla ya-

pılır. Gümrük idareleri bunları en çok sekiz gün içinde mütalâalarıyla birlikte eksperler heyetine verirler. Bu heyet on gün içinde kararını verir Bu karar katıdır.

Mükellefler, eksperler heyetinin kararından önce mallarını çıkarmak isterler ise ekspertiz için lüzumlu muameleleri tamamen yapmak ve beyanlarına göre ödemeleri lâzımgelen vergiyi kâfî, farkını depozite olarak yatırmak şartıyla bu istekleri gümrüklerce kabul olunur.

E) Gümrük çıkış vergisinin tahakkuk ve tahsili ile diğer muamelelerinde bu kanunda hükmü bulunmayan hallerde Gümrük ve Gümrük Tarifesi Kanunlarının ilgili hükümleri tatbik olunur.

Türkiye'den katı olarak ihraç olunduktan sonra gittiği memleketin gümrüğünden dışarı çıkmayarak veya muvakkat kabul usulüne tabi tutulup asli mahiyeti hiç değişmiyerek en çok bir yıl içinde geri getirilen ve Gümrük Tarife Kanununun 5 inci maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre ithali, gümrük vergisinden muaf tutulan mallardan evvelce alınmış çıkış vergileri geri verilir.

F) Mükellefler, beyannamelerinde malların bu kanuna göre alınacak vergiye matrah olan bedel veya kıymet ve masraflarıyla vergiden muaf veya inik nispete tabi olanları ayırdedecek surette cins, nevi ve miktarlarını doğru ve tam bildirmeğe mecburdurlar.

Mükelleflerin beyanlarıyla idarece yapılacak tahakkuk arasında hu verginin % 5 ten ziyade noksan alınmasını icabettirecek derecede fark görülürse tahakkuk ettirilen vergiden başka fark kadar da ayrıca para cezası alınır.

Bu para cezaları Gümrük Kanununun 107 nci maddesine göre dağıtılır.

G) Bu vergiye tabi malların vergisini vermeden hudut haricine çıkaran veya buna teşebbüs edenlerle bu malları vergi müstesnalari arasında göstermek üzere hile ve desise istimali suretiyle hakikate aykırı beyanda bulunanlar hakkında altı aydan üç seneye kadar hapis cezasıyla birlikte çıkış vergisinin bir katı tutarınca ağır para cezası hükmolunur ve mal müsadere edilir. Müsadere kabil olmıyan hallerde bunların vergiye matrah olması lâzımgelen kıymeti de ağır para cezası olarak hükmedilir.

Bu fıkra hükümleri 1918 numaralı kanuna göre tatbik olunur.

H) Mallar Türkiye dışına çıkarıldıktan sonra beyanname ve diğer vesikaların tetkik ve teftişi sonunda maddi hesap hatası veya eşyanın cins, nevi ve miktarına göre yanlış olarak inik nispet veya muaflık tatbiki sebepleriyle vergi alınmamış veyahut eksik veya fazla alınmış olduğu anlaşılırsa Hazine alacakları ve fazlalar giriş gümrük vergisi eksik ve fazlaları hakkındaki hükümler ve esaslar dairesinde ve o müddetler içinde istenir veya geri verilir.

İ) Hususî kanunların her nevi vergi ve resim istisna ve muafliklarına ait hükümleri gümrük çıkış vergisine şâmil değildir.

İcra Vekilleri Heyeti lüzum gördüğü malları gümrük çıkış vergisinden istisna edebilir.

J) Bu verginin tarh, tahakkuk vetahsiline mütaallik muameleler dolayısıyla yabancı memleketlere eşya çıkaranaın kanuni ve ticari bütün defter, kayıt ve vesikalarını iş yerlerinde ve çalışma saatleri dahilinde gümrük ve inhisarlar müfettiş ve muavinleriyle gümrük başmüdür, müdür ve muavinleri ve tahakkuk memurları teftiş ve kontrola salâhiyetli olup mükellefler de bunları göstermeğe mecburdurlar.

Teftiş ve kontrola salâhiyetli memurlar yukarki fıkrada yazılı vazife dolayısıyla öğrendikleri sırları ifşa edemezler. Hilâfına hareket edenler Türk Ceza Kanununun 198 inci maddesine göre ceza görürler. Bunlardan suçları tekrerrür edenler bir daha Devlet hizmetinde kullanılmazlar.

Madde 12 — Banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin muamele vergisine 3828 numaralı kanunun 4 üncü maddesiyle yapılmış olan zam, bir misli artırılmıştır.

Madde 13 — Türkiye dahilinde imal olunan maddelerle, yabancı memleketlerde imal olunup Türkiye'ye ithal edilen maddelerden alınan muamele vergilerinin nispeti yüzde 12,5 a çıkarılmıştır.

Madde 14 — 2731 numaralı kanunun birinci maddesiyle 3828 numaralı kanunun 8 inci maddesi mucibince istihlâk vergisine tabi tutulmuş olan maddelerden :

A) 2731 numaralı kanunun birinci maddesinin 5 inci bendinin D, E, F fıkralarıyla muaddel 9 ve 10 numaralı bendlerinde yazılı bilûmum eşyanın istihlâk vergilerinin asıllarına % 40;

B) 2731 numaralı kanunun birinci maddesinin 8 numaralı bendinde yazılı deri ve mamulâtının “Bu bendin C fıkrasında yazılı eşyadan Gümrük ithalât umumî tarifesinin 84 üncü numarasında yazılı olanlar hariç” ve 11 inci bendinde yazılı her nevi demir ve çelik ve 12 nci bendinde yazılı bakır ve halitasının vergilerinin asıllarına iki misil;

C) 3828 numaralı kanunun 8 inci maddesine bağlı cetvelin bir numaralı bendinde yazılı gümrük ithalât tarife numara ve pozisyonlarına giren ipek ve iplikleri, ipek ve mahlût ipek mensucat, ipekten ve mahlut ipekten hazır eşyanın istihlâk vergilerinin asıllarına bir misil;

D) 2731 numaralı kanunun birinci maddesinin 6 ve 7 nci bendlerinde yazılı eşya ile 3828 numaralı kanunun 8 inci maddesine bağlı cetvelin bir numaralı bendinden maada bendlerinde yazılı gümrük ithalât tarife numara ve pozisyonlarına giren bilûmum eşyanın istihlâk vergilerine % 50.

Zam yapılmıştır. Bu zam gerek memleket içinde imal ve istihsal gerekse yabancı memleketlerden Türkiye'ye ithal olunan eşyanın vergilerine şâmdir. Gümrük ithalât tarifesinin 129 B, 132 B, 494 A 1 numara ve pozisyonlarına giren eşya buzamma tabi değildir.

Madde 15 — 4040 numaralı kanunun 35 inci maddesi mucibince posta müraseleleriyle telgraflardan ve telefon abone bedelleriyle şehirler ve milletlerarası konuşmalardan alınmakta olan müdafaa vergisi bir misil artırılmıştır.

Madde 16 — 2460, 3828 ve 4040 numaralı kanunlarla bu kanunun 7 nci maddesi mucibince inhisar maddelerinden alınacak müdafaa vergileri İnhisarlar Umum Müdürlüğüne Hâzineye verildikçe varidat bütçesinde açılacak bir fasla irat kaydolunur ve fevkalâde Millî Müdafaa masraflarına karşılık tutulur.

Hasılatın Hâzineye ne zaman ve ne suretle verileceği Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince kararlaştırılır.

Muvakkat Madde 1 — 14 üncü madde mucibince istihlâk vergilerine zam yapılmış olan eşya ve mevaddı yabancı memleketlerden ithal ederek toptan veya perakende salan ithalâtçılarla bu maddeleri ithalâtçılardan veya memleket içindeki ticari ve sınai müessese'lerden mubayaa ederek satan toptancılar ve bu maddeleri memleket içinde imal edip de 2731 numaralı kanunun ikinci maddesinin beşinci fıkrası mucibince istihlâk vergisinden muaf bulunan müesseseler ve Kibrit İnhisarı İşletme Şirketi acenteleriyle kibrit alım ve salimiyle iştilgal eden diğer bilûmum hakikî ve hükmi şahıslar kanunun neşri tarihinde dükkân, mağaza, fabrika, imalâthane, ambar ve depolarında; şube veya acenteleri veya komüsyoncuları nezdinde veya sair yerlerde bulunan stoklarının cins, miktar ve sıklıklarını, pamuk, yün ve kıl mensucatta ayrıca bir metre murrabbainın sıklığını ve buldukları yerleri aşağıdaki fıkrada yazılı ilânın yapıldığının ertesi gününden itibaren üç gün içinde bağılı oldukları varidat dairesine bildirmeğe mecburdurlar. Sınai müesseseler bu kanunun neşri tarihinde imali tekemmül etmemiş bulunan mevaddı iptidai madde halindeki miktar ve sıklıklarına göre beyannamelerine geçirirler.

Kibrit İnhisarı İşletme Şirketine ait olup acentalar nezdinde emaneten bulunduğu kayıt ve vesikalarla tevsik edilen kibritler beyannameye ithal edilmez.

Kanunun neşrinden evvel satılmış olmakla beraber mezkûr tarihte müşteriye tevdi veya irsal suretiyle teslim edilmemiş olan mallar da mükellefin stokları meyanında beyannameye gösterilir ve vergiye tabi tutulur.

Kanunun neşrinden evvel satılmış ve alıcıya gönderilmek üzere yola çıkarılarak satıcı elinden çıkmış ve kanunun neşri tarihinde henüz alıcının eline geçmemiş mallar alıcıya vâsıl olduğu günü takibeden gün

den itibaren üç gün içinde ayrı bir beyanname ile bildirilir.

Maliye daireleri bu kanunun neşrini mütaakıp yukarıki fıkrada yazılı beyannamelerin verilmesini mahallerindeki gündelik gazetelerle ve gündelik gazete çıkmıyan yerlerde sair mûtat vasıtalarla ilân ederler.

Mubayaa ettiği eşyayı umumiyet üzere doğrudan doğruya müstehlilere satmayıp mutavassıtlara veya sınaî müesseselere satanlar bu maddenin tatbikatında toptancı sayılırlar. Bunların müstehlîke de mal satmaları toptancı vasıflarını değiştirmez.

Muvakkat Madde 2 — Muvakkat birinci madde mucibince verilecek beyannamelerin doğruluğu varidat idarelerince mükelleflerin iş yerlerinde ve çalışma saatleri içinde defterleri ve ticari evrakı tetkik edilmek ve mevcut stokları gözden geçirilmek suretiyle sağlanır. Varidat daireleri bu suretle sağlanan, beyannamelerde yazılı eşyanın miktar ve sıkletine göre 14 üncü maddede yazılı zam miktarlarında alâkadarlar namına istihlâk vergisi ve kibrit, çakmak taşlarında da beher kutu kibrit için 1,5 ve beher çakmak taşı için 6 kuruş hesabıyla müdafaa vergisi terhederler.

2731 numaralı kanunun ikinci maddesinin beşinci fıkrası mucibince vergiden muaf bulunan sınaî müesseseler nezdinde mevcut olup muvakkat birinci madde hükmüne göre beyanname ile bildirilecek olan eşya ve mevad için de mezkûr sınaî müesseseler namına aynı suretle istihlâk vergisi tarholunur. Yapılan tetkikat neticesinde beyana tabi stoku bulunduğu halde müddeti içinde beyanname ile bildirmediği veya stokunu beyannameye noksan geçirdiği anlaşılanlara gizledikleri eşya ve mevaddın varidat dairelerince tesbit olunacak miktarları üzerinden vergi tarh ve bu vergiye beş kat zam icra edilir.

Tarholunan istihlâk vergileri ve ceza zamları ve kibrit ve çakmak taşlarında yalnız cezalı müdafaa vergileri mükelleflere tebliğ olunur. Mükellefler verdikleri beyannamelerin muhteviyatına ve bu beyannamelere müsteniden tarholunan vergiye itiraz edemezler. Bunun haricinde kalan hususlara karşı 3692 numaralı kanunun hükümleri dairesinde itiraz ve temyiz talebinde bulunabilirler. İtiraz komisyonu kararlarına kargı idare namına yapılacak temyiz talepleri de aynı hükümlere tabidir.

Kibrit inhisarı işletme şirketi acentalarından maada mükellefler beyannamelerinde bildirdikleri kibrit ve çakmak taşlarının vergilerini, beyannamelerini verdikleri gün öderler. Bu mükelleüer namına cezalı olarak tarholunan vergi ve zamlarla kibrit inhisarı işletme şirketi acentaları namına gerek beyannameye müsteniden gerekse cezalı olarak tarhedilen vergi ve zamlarla istihlâk vergi ve ceza zamları, tahakkukunu takibeden aydan itibaren üç ayda ve üç müsavi taksitte tahsil olunur. Zamanında ödenmiyen taksitler % 10 zamlı ve Tahsili Emval Kanununa göre tahsil edilir.

Muvakkat Madde 3 — Tütün ve ispirotlu içkilerden alınacak mü-

dafaa vergileri hakkında yedinci maddede kabul edilen zamlar bu maddelerin fiyatlarının Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince tezyit edildiği 10-3-1942 tarihinden itibaren hesab olunur.

Muvakkat Madde 4 — 1942 malî yılı hayvanlar vergisi bu kanunun birinci maddesinde yazılı miktarlara göre tahakkuk ettirilir.

Muvakkat Madde 5 — 3843 numaralı Muamele Vergisi Kanuniyle ek ve tadilleri mucibince götürü vergiye bağlanmış olan mükellefler namına 1941 malî yılı içinde % 10 nispet üzerinden tarhedilmiş olan 1942 malî yılı vergileri bu kanunun 13 üncü maddesiyle artırılmış olan miktara göre tezyit olunur. Bu tezyit için mükelleflere ayrıca ihbarname tebliğ olunmaz.

Muvakkat Madde 6 — Bu kanunun 11 inci maddesiyle değiştirilen 4040 numaralı kanunun 36 ncı maddesinin E fıkrası hükümleri bu kanunun neşrinden önce çıkarılmış eşya hakkında da tatbik olunur.

Bu kanunun neşrinden önce gümrük çıkış (İhracat) vergisi ödenmiş olduğu halde çıkarılmamış eşyanın alınmış vergileri geri verilir.

Madde 17 — Bu kanunun 9, 11 ,12 ,13 ve 14 üncü maddelerinin! hükmü kanunun neşri tarihinden, diğer maddelerinin hükmü 1 haziranı 1942 tarihinden mer'idir.

Madde 18 — 4040 numaralı kanunun 40 inci maddesi hükmü, bu kanun hakkında da caridir.

Madde 19 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 28-5-1942

Türkiye Büyük Millet Meclisinin güveninin ve selâm ve sevgisinin orduya ulaştırılması hakkında

Karar No: 1291

Dünyanın bu ölüm ve kalım mücadelesinde kudret ve kuvvetiyle Hükümetin açık ve dürüst siyasetinin muvaffakiyetine vardım ederek memlekette sulhu idame eden Türk İstiklâlinin muhafızı ve Türk vatanının müdafî Cumhuriyet Ordusuna Türkiye Büyük Millet Meclisinin güvenimin ve selâm ve sevgisinin ulaştırılmasına karar verilmiştir.

27-5-1942

Mülki Teşkilat

Tarih: 5-5-942

Sayı 521102/39-2

1 — Eskiden mevcut ve Çimendere adile anılırken (Mahyaderesi, Kurudere, Mezar-Kütüklüdere) adındaki üç obaya Elfiras köyüne bağlı Eşekalam, Kuruçay adlı iki obanın da ilâvesile Mahyaderesi adile teşkil edilen köyün eskisi gibi Mahyaderesi, Kurudere, Mezar-Kütüklüdere obalarının bu köye bağlı olarak Çimendere köyü halinde kalması ve eskiden Elfiras köyüne bağlı bulunan Eşekalam, Kuruçay obalarının da Elfiras köyüne verilmesi ve Yörükhanı köyünün de kaldırılarak Harlak, Koz, Suludere, Hanyeri obalarının Reis nahiyesinin Engili köyüne bağlanması 28-4-1942 tarihinde onaylanmıştır.

ÖZÜ :

Sandıklı kazasına bağlı Muhacir Belkavak köyü adının (Yeni Belkavak) olarak değiştirilmesi hakkında :

Tarih: 21-5-1942

Sayı: 521102-1-17

1 — Sandıklı kazasına bağlı Muhacir Belkavak köyü adının (Yeni Belkavak) olarak değiştirilmesi 18-5-942 tarihinde onaylanmıştır.

ÖZÜ :

Eskişehir Vilâyeti nahiyelerindeki fek ve ilhak işleri hakkında:

Tarih: 20-5-942

Sayı: 521102/24-6-11259

1 — Eskişehir Vilâyetinin Yarımca nahiyesine bağlı Ahiler köyünün merkez nahiyesine, Merkez nahiyesine bağlı Arıkaya, Başören, Ciceroz, Sarı-Karacaören ve Çifteler nahiyesinin Refahiye köyünün Alpu nahiyesine bağlanması 11-4-942 tarihinde onaylanmıştır,

ÖZÜ :

Ağrakoz köyüne bağlı Vağver mahallesinin Bağver adile müstakil köy haline getirilmesi hakkında

Tarih: 20-5-942

Sayı: 521102/54-13-11260

1 — Sivas Vilâyetinin Suşehri kazasının Ağrakoz köyüne bağlı Vağver Mahallesinin Bağver adile müstakil köy haline getirilip köylerimiz arasında yer alması 2-5-942 tarihinde onaylanmıştır.

ÖZÜ :

Ören nahiyesi merkezinin Pınar köyüne kaldırılması hakkında :

Tarih: 20-5-942

Sayı: 521102-45-13

1 — İstihsal edilen 20-5-942 gün ve 17311 sayılı kararname ile Muğla Vilâyetinin Milâs kazasına bağlı Ören nahiyesi merkezi Kemerdere köyünden Pınar köyüne kaldırılmıştır.

ÖZÜ :

Remdankân köyünün Kulp kazasının Bahamdan nahiyesine bağlanması Hk:

Tarih: 20-5-942

Sayı: 521102-19-17

1 — İstihsal edilen 20-5-942 gün ve 17310 sayılı kararname ile Diyarbakır Vilâyetinin Silvan kazasına bağlı Remdankân köyü Kulp kazasının Bahamdan nahiyesine bağlanmıştır.

ÖZÜ :

Ahpi, Sipgank, Tihik köylerinin Muş Vilâyetine bağlanması hakkında :

Tarih: 25-5-942

Sayı: 521103-96

1 — İstihsal edilen 20-5-942 gün ve 17306 sayılı kararname ile Siirt Vilâyetinin Sasun kazasına bağlı Ahpi, Sipgank ve Tihik köyleri adı geçen Vilâyetin Geligüzan nahiyesine bağlanmıştır.

ÖZÜ :
İmeraköyünün Gümüşane Vilâyeti
merkez kazasına bağlanması hakkında :

Tarih: 25-5-942

Sayı: 521102/27-8

1 — İstihsal edilen 20-5-942 gün ve 17307 sayılı kararname ile Gümüşane Vilâyetinin Torul kazasına bağlı İmera köyü adı geçen Vilâyet merkez kazasına bağlanmıştır.

Müdürler encümeni kararları

Müdürler Encümeninin 6-5-942 tarihli kararı örneğidir.

30 Liralık kadroda 25 lira maaş almakta olan Erzincan Seferberlik memuru Atıf Doğanayın almakta olduğu 25 lira maaşla Amasya Vilâyeti seferberlik memurluğuna, Erzincan Seferberlik memurluğu kadrosunun buradan alınıp Gümüşane vilâyetine verilerek 30 lira kadro maaşlı Amasya Seferberlik memuru Süleyman Faik Sungurlunun da almakta olduğu maaşile Gümüşane Vilâyetine naklen tayinlerinin icrasına dair olan evrak encümenimizce mütalea ve tetkik edildi.

Vekâlet Seferberlik müdürlüğünün teklifi ve adı geçen seferberlik memurlarının talep ve muvafakkatlarına binaen Erzincan Seferberlik memuru Atıf Doğanayın almakta olduğu 25 lira maaşla Amasya vilâyeti Seferberlik memurluğuna ve Erzincan Seferberlik memurluğu kadrosunun Gümüşane vilâyetine naklile Amasya Seferberlik memuru Süleyman Fayık Sungurlunun da almakta olduğu maaşile Gümüşane vilâyeti Seferberlik memurluğuna harircirahsız olarak naklen tayinlerine karar verildi.

Müdürler Encümeninin 6-5-942 tarihli kararın örneğidir.

40 lira maaşlı kaymakamlar arasında kanunî bir terfi müddetini bitirenler arasında terfi ehil olanların 50 şer liraya terfilerinin tetkikile bu hususta bir karar ittihazına dair Memurlar, sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğünün encümenimize havale buyrulmuş olan 2-4-942 tarih ve 511 sayılı yazısı sicil dosyaları ile birlikte mütalea ve tetkik edildi.

40 lira maaşta kanunen bir terfi müddetini doldurmuş ve sicilleri itibariyle de terfi ehliyetleri anlaşılmiş olan

1) Kozan Kaymakamı Rifat Erdal

2) Lâdik Kaymakamı mahrettin Ahışhalı

3)Genç kaymakamı Tefilc Karademir

4)Şavşat kaymakamı Sadık Günel

5)Tire kaymakamı Rüştü Ülkerin 50 şer liraya terfilerine ve 40 lira maaşı bu kaymakamlardan önce almış bulunan ve 21-3-942 tarihli kararname ile Niğde Mektupçuluğundan Osmancık kaymakamlığına naklen tayin kılınmış olan Şefik Erolun Kaymakamlıkta bir müddet tecrübe edilerek bu vazifede ehliyeti görüldüğü takdirde terfii cihetine gidilmesine ve buna göre icabının ifası için evrakın memurlar sicil ve Muamelât U. Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

14-5-942

Müdürler encümeninin 25-5-942 tarihli kararı örneğidir.

Maaşlarının 125 şer liraya terfii münasebetile Kırşehir valisi B, Baran ile Giresun valisi Muhtar akmandan açılan 100 liralık vali kadrolarının 90 lira maaş alan valiler arasında kanunî müddetlerini bitirenlerden en kıdemli olup 90 lirayı 4-6-937 tarihindenberi almakta olan Kırklareli valisi Kâzım Demirel bu maaşı 26-5-938 tarihindenberi almakta bulunan Bilecik valisi M. Rifat Şahinbaş'ın maaşlarının 100 zer liraya çıkarılmak suretiyle terfilerinin muvafık olacağına karar verildi,

26-5-942

Müdürler Encümeninin 3-4-942 tarihli kararı suretidir,

Samsun valisi Etem Aykut'un vefatı ve ahiren Aydın Valisi İbrahim Sabri Çıtak'ın da tekaüt olması üzerine açılan iki adet 150 liralık vali kadrosundan birisinin 125 lira maaş alan valilerin kıdem itibariyle birincisi olan Kastamonu valisi Dr. Mithat Altrok'a, diğerinin de 29-10-938 tarihindenberi 125 lira maaş almakta bulunan ehliyet ve liyakati ve faaliyeti meşhut olan Sivas valisi Akif İyidoğan'a verilmesine, bu suretle açılan 125 liralık kadroların 100 lira maaş alan valilerin en kıdemlisi bulunan ve kanunî müddetini bitirmiş olan Kırşehir Valisi Baran ile Giresun valisi Muhtar Akman'a tahsisi muvafık olacağına karar verildi.

22-5-942

Müdürler Encümeninin 6-5-942 günlü kararı örneğidir.

Sivas Vilâyeti İdare heyeti âzasından Mehmet Korkut'un 80 liraya terfi hakkındaki dilekçesiyle bu haptaki evrakı encümenimizce mütalea ve tetkik edildi:

Mumaileyhin tetkik olunan Sicilline nazaran 70 lira maaşı 30-7-936 tarihindenberi almak suretiyle bu maaşta kanunî bir terfi müddetini doldurmuş ve 70 lira maaşlı İdare heyeti âzalarının kıdem sırası itibariyle başında bulunmuş olduğundan Seyhan İdare heyeti âzası iken Ankara vilâyeti vali muavinliğine naklen tayin kılınmış olan Orhan Sami Güvençten açılan 80 liralık İdare heyeti âzalığı kadrosuna terfiine karar verildi

25-5-942

Talimatname

Asker Ailelerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki (4109) sayılı kanuna ait talimatname Yardıma muhtaç olanlar ve sureti tesbitleri:

Madde 1 — Hazerde ye seferde 45 günden ziyade müddetle askerlik hizmetinde bulunanların muhtaç ailelerine yardım yapılır. Bu yardımın yapılabilmesi için:

A - Yardım istiyceklerin, askerinin (Usul ve furu'u) baba, büyük baba ve onun babası, ana büyük ana ve onun anası, çocuğu, torunu ve torununun çocuğu ilâ, karısı kız veya erkek kardeşi olması) (Ana bir baba ayrı, baba bir ana ayrı kardeşler de bu yardımdan istifade ederler. Kanunu medenî mucibince evlatlık akdi yapılan çocuklara nesebi sahih çocuklar gibi yardım yapılır.)

B - Yiyecek vesair ihtiyaçlarının askere giden tarafından temin edile: gelmekte olması,

C - Mahalli rayice göre idare ve ihtiyaçlarını temin edecek ne kendilerinin ve nede askere gidenin geçim vasıta ve imkânı bulunmaması şarttır.

D - Yardımdan istifade edebilmek için muhtaçların İdaresi silâh altına alınmadan evvel askere giden tarafından temin edilmekte bulunması şarttır.

Madde 2 — Muhtaç asker ailelerine yapılmakta olan yardımlar, bunların mezuniyetinden başka her hangi bir sebeple kınalarından ayrıldıkları anlaşıldığında kesilir. Askerlik Şubeleri bu vaziyetleri takib ile mahallin en büyük Mülkiye memuruna bildirirler.

Madde 3 — Nesebi gayrı sahih çocuklarla nikâhsız kadınlara (1580) numaralı kanunun 15 inci maddesinin 34 üncü fıkrası mucibince Belediye bütçesine vazedilen muhtaçlara yardım tertibinden yardım yapılır.

Yardım müddeti :

Madde 4 — Askere gidenin birinci maddede yazılı şartları haiz efradı ailesine bu yardım askerlik hizmetine alındığı tarihten başlar. Terhisi takibeden 15 günün hitamında sona erer. Terhis vesikası almadan izinli olarak ayrılan askerlerin muhtaç ailelerine yardıma devam edilir.

Asgari maişet haddi, bu yardımın ne suretle yapılacağı :

Madde 5 — Köy, kasaba ve şehirlerdeki asgari maişet haddi Vilâ-

yet İdare Hey'etince tesbit ve tayin olunur. İdare heyetinin kararı kat'idir.

Yardımları her yerde asker ailelerini en az oradaki asgari maişet haddi içinde geçindirebilecek derecede olabilecektir.

Madde 6 — Yardımları ne suretle yapılabileceği şehir ve kasabalarda Belediye Encümenlerince ve köylerde ihtiyar meclislerince tesbit ve onlar vasıtasile ifa olunur.

Şehir ve kasabalarda Belediye veya Belediye Şubeleri yardımları işini kendi bölgeleri dahilinde küll olarak müteale ve tanzim eder. Bunun için kendi memurları arasından birer yardımları bürosu teşkil ederler.

Yardımları İsteği :

Madde 7 — Şehir ve kasabalarda yardımları muhtaç olup birinci maddenin “A” fıkrasında adları geçenler tarafından Belediye Reisliğine veya Belediye Şubesi Müdürlüğüne şifahen veya yazı ile yapılır.

Madde 8 — Belediye veya Belediye şubeleri yardımları talebinde bulunanların,

1— Askere gidenin adı, sanı, mesleği, sevk tarihi ve şubesi,

2— Herbirinin ismi ve soy adları, yaşları ve askere gidenle karabet dereceleri,

3— Oturdukları mahalle adı,

4— Gelir kaynaklarının başlıca neler olduğu,

5— Muavenet için baş vuranlara Belediyelerce 1, 2, 3 ve 4 üncü fıkralarda yazılı sualleri havi bir beyanname ifadelerine göre doldurularak altı bunu yazan memur ile yardımları isteğinde bulunan tarafından imza e- dilecektir. İki nüsha olarak tanzim edilecek bu beyannamelerde birisi dip koçanında bırakılarak diğeri nüshası tahkikata sevk olunarak muhtaç oldukları tebeyyün edenlere hizmete alındıkları tarihten başlamak üzere yardımları yapılacaktır.

Madde 9 — Yukarıki maddede yazılan şekil dairesinde tahkikatı yapılmış olan beyannameler derhal Belediye Encümenlerine tevdi olunacak ve beyanname sahiplerinin yardımları muhtaç olup olmadıklarına ve yardımları şekil ve miktarına dair mucip sebepler zikredilmek suretile verilecek karar Belediyeye hazırlanacak bir deftere kaydedilerek yardımları yapılmasına derhal başlanacaktır. Yardımları muhtaç-olmadıklarına karar verilenler hakkında birgüna yardımları yapılmaz. Bu defter kayıtları her ay yapılacak yardımları için tanzim olunacak bordrolara esas teşkil edecektir.

Madde 10 — Köylerde yardımları isteğinde bulunanlar köy muhtarına baş vurarak dileklerini bildirirler.

Bu dilekler köy ihtiyar meclislerinde derhal tetkik edilerek yardımları karar verildiği takdirde şekil ve miktarı tesbit edilerek yardımları başlanır. Köy ihtiyar meclislerinin bu kararı behemehal köy karar defterine geçirilir.

Madde 11 — Köylerde imece ve aynen yapılan yardımlardan başka

muhtaç, asker ailelerine nakdi yardım yapılmasına lüzum ve ihtiyaç hasıl olduğu takdirde bu yardımda ihtiyar meclisi kararı ile yapılır.

Madde 12 — Nahiye Müdürleri, Kaymakamlar ve Valiler memuriyet mıntakalarında bulunan muhtaç asker ailelerine yardım işlerini gerek doğrudan doğruya gerek bilvasıta nezaret ve mürakabe altında bulundurlar.

4109 sayılı kanun ile bu talimatname hükümlerinin tamamen tatbikini takip ve temin ederler.

Madde 13 — Muhtaç asker ailelerine yapılacak yardımlar her yerde asker ailelerini en az oradaki asgari maişet haddi içinde geçindirebilecek derecede olmak üzere yardıma muhtaç olanların adedi, mahallî rayice göre her bir nüfusa göre yapılacak aynî ve nakdi yardım miktarı ve imece nev'i ve tarzı şehir ve kasabalarda Belediye Encümenleri köylerde ihtiyar meclisleri tarafından tesbit olunur.

A: İhtiyaçlarının bir kısmını tedarike muktedir bulunan ailelere ihtiyaçları nisbetinde yardım yapılır.

B: Şehir, kasaba ve köylerde ziraat erbabından olan asker ailelerine yapılacak yardım tercihan imece ve ayniyat suretile yapılır. İmece suretile yapılacak yardım tarla, bağ ve bağçelerini imece ile sürüp ekmek, biçmek dövmek ve harmanlarını kaldırmak gibi yardımlardan ibarettir.

C: Muavenete muhtaç asker ailelerinden kendi evleri olmayıp öteden- beri kirada oturmakta bulunanların hallerine münasip şekilde ibadetleri temin edilir.

Madde 14 — Asker ailelerinin muhtaç olanlarına yardım hakkındaki kanunun 4 üncü maddesinde sayılan resimlerin mutlaka hepsine zam yapmak mecburiyeti yoktur. Belediyeler hal ve ihtiyaçlarına göre bu resimlerden dilediklerine zam için takdir selâhiyetini haizdirler.

Madde 15 — 4109 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yazılı gelirlerden:

1— Belediye vergi ve resimleri kanununun 1, 2, 18 ve 41 inci maddelerinde yazılı bina ve kazanç vergilerinden alınacak Belediye hissesile keşif ve inşa masrafları hariç olmak üzere Belediye vergi ve resimleri kanununa göre alınmakta olan resimlere % 50 ye kadar zam icrasına Belediye meclisleri selâhiyetlidirler. Ancak 423 sayılı kanununun 31 ve 38 inci maddeleri 2256 sayılı kanunla ilga edilmiş bununla duhuliyet resmine zam yapılamaz. Belediye vergi ve resimleri kanununda yazılı gelirlere yapılacak zamlar aslı ile birlikte Belediye İdaresince tahakkuk ve Belediye vasıtasile tahsil olunur.

2— Daimî ve muayyen zamanlarda içinde makine veya aletler ve tezgâhlar ianesile her hangi bir madde veya kudretin evsaf ve eşkâli kısmen veya tamamen değiştirilip kıymetlendirilmek suretile toplu imâlat vücuda getirilen ve bu maksada tahsis edilen yerler 1055 sayılı teşviki

sanai kanununun tarif ettiği sınaî müesseselerde ve tramvaylarda kullanılan elektrik, havagazı hariç, olmak üzere Belediye hududu içinde istimal olunan elektriğin beher kilovatına 1 kuruş, havagazına beher metre mikabına 20 para zam yapılabilir. Elektrik, havagazı müesseselerince muhtaç asker ailelerine yardım kargılığı olarak ilâve edilecek para 45 gün zarfında faturalara zam suretile elektrik ve havagazı müesseseleri tarafından tahsil olunur. Ancak müessese Belediyeye ait olduğu takdirde tahsilatı müteakip muhtaç asker aileleri yardım hesabına kaydedilir.

3— Şehir ve kasaba dahilinde işleyen otobüslerin (mevkii tefrik etmeksizin) bilet bedellerinden 1 kuruş alınır. Şehir ve kasaba hududu dahilinde işleyen vapurlarla (Haliç vapurları hariç) tramvayların birinci mevki biletlerine 1 kuruş zam yapılır. Banliyö trenlerinin ve muayyen tarifeli bilumum nakil vasıtalarının birinci mevki biletlerine 1 kuruş zam yapılır. Bu zamlar nakil vasıtalarını işleten fertler ve müesseseler tarafından tahsil olunur. Banliyö trenlerinden bilet bedellerine yapılacak zamlar tahsil edildiği ayın nihayetinden itibaren 75 inci günü akşamına kadar haddin bulunduğu belediye idaresine teslim edilir.

Vapur, tramvay ve otobüs gibi nakil vasıtaları biletlerine yapılan zamlar tahsil edildiği ayın nihayetinden itibaren 45 inci akşamına kadar doğrudan doğruya buldukları mahal belediyesine yatırılır.

4— Belediye meclisleri tiyatro, sinema ve konser biletlerine % 10 kadar zam yapmağa selâhiyetlidirler. Bu zamlar biletler üzerinde gösterilecek bilet bedellerine ilâve de olunabilir. Bu zamlar Mâlîyece tahsil olunarak tahsil edildiği ayın 15 inci günü akşamına kadar alâkadar belediyelere verilir.

Madde 16 — Banliyö trenleri olarak tanınan hatlar belediye hududu dışında olsa dahi bilet başına 1 kuruş zam yapılır.

Madde 17 — Banliyö hatları üzerinde bulunan belediyeler belde hududu dahilinde satılan biletler zammedilen parayı alırlar.

Madde 18 — Vapur, tramvay, tünel ve banliyö trenleri hatlarında kullanılan abonman kartlarının 15 günlüğü 26, aylığı 52 ve 6 aylığına 156 kuruş zam yapılır.

Madde 19 — 1076 sayılı kanunun 25 inci ve 1111 sayılı kanunun 63 ve 64 üncü maddelerinde yazılı sebeplere göre silâh altına alınmayanlardan mahalli belediyeler ve ihtiyar meclisleri tarafından asker ailelerine yardım karşılığı olarak her müecceliyet senesi için beş lira tahsil olunur.

Köy Nüfusunun kayıtlı bulunanlardan alınacak paralar köy idarelerine aittir. Belediye ve köy idareleri askerlik şubelerinden alacakları listeye göre tahakkuk ve defaten tahsil ederler. Malî yılın birinci yarısından sonra yani Teşrinisani ayından sonra askere davet edilip tecil edilmiş o- 1 nardan o sene için senelik miktarı yarısı ve Malî yılın 2 inci varışından daha evvel davet edilip tecil edilenlerden tamamı alınır.

Er olanlardan hu paranın alınabilmesi için emsalinin silâh altına davet edilmiş olması şarttır. Talebe olması dolayısıyla tecil edilenlerle hastalık dolayısıyla tecil edilenler bu hükümden müstesnadır.

Madde 20 — Yukarıki maddelerde yazdı gelirlerden hasıl olacak miktar ihtiyacı karşılayamadığı takdirde eksik kalan kısım için Belediye Encümenlerince o şehir ve kasabada oturanlarla hükmü şahsiyeti haiz Ticarî şirketlere aşağıda yazılı matrahlar nisbetinde yardım tevziati yapılır. Tevziat yapılırken mükerrer olmamasına dikkat edilmesi lâzımdır.

Eşhası hakikiye ve hükmiyeye tevzi edilecek para bunların o seneye ait kazanç ve bina vergilerde bunlar üzerinden alınan buhran ve fevkalâde zam ve müdafaa vergileri mecmuunun % 25 inden fazla olamaz.

Devlet, Vilâyet ve Belediyelerle bunlara bağlı ve sermayelerinin en az yarısı bunlar tarafından temin edilen daire ve müesseselerdeki bilûmum memur ve müstahdemlerin mükellefiyete tabi tutulması icap ettiği takdirde yardım parası maaş ve ücretlerinin ita miktarlarının % 1 ini geçmemesi şarttır.

İta miktarı 50 lirayı geçmiyenlerden yardım parası alınmaz. Bu suretle tevziata tabi tutulacakların derece ve gelirleri verecekleri para miktarı Belediye Encümenlerince takdir olunur.

Madde 21 — 2256 sayılı kanunla Gümrük resmine munzam Belediye hissesine % 50 ye kadar ve şehir hudutları haricinde muayyen tarifeleri bilûmum nakil vasıtalarının birinci ve ikinci mevki bilet bedellerine % 3 e kadar zam icra edilir. Bu zam icra Vekilleri Hey'eti kararile yapılır.

Madde 23 — Muhtaç asker ailelerine yapılacak yardıma Belediye ve Hususî idareler bir sene evvelki nakdi tahsilat yekununun azami % 2 si nisbetinde yardıma mecburdurlar.

Madde 23 — Köylerde asker ailelerine yardım edecek olanlar o köy dahilinde çift ve çubuğu olan erkek ve kadın ile çift ve çubuğu olmayıpta. bir gelir veya sanatı olan erkek ve kadın ile çift ve çubuğu olmayıpta bir gelir veya sanatı olan erkek veya kadındır.

Yardım yapacaklarda Malî kudreti olmayıp ta yalnız çalışma kudreti bulunanlarda bu yardıma iştirak ettirilir. İhtiyar Meclisleri muhtaç asker ailelerinin miktarını ve bunların neye ihtiyacı olduklarını gözönünde tutarak yukarda yazdı yardımı yapabileceklerin isim ve soy adlarını ve bunların servet gelirlerini güç ve kuvvetlerini gözönünde tutarak hangilerinin yalnız çift veya zahire ile, hangilerinin yalnız emeklerde yardım edeceklerini ve bu yardımların azami derecelerini ve bunların alât ve hayvanlarının yapacakları ise göre bir günlük ücretlerini tesbit ederek karar altına alınacak ve bu karar muhtar tarafından köy odasının kapısına asılmakla beraber ayrıca halkada ilân edilecektir.

Madde 24 — Muhtaç asker ailelerine nakdi yardım yapılmasına

lüzum ve ihtiyaç hasıl olduktta köylüye tevzii olunacak para miktarı her mükellefin senesi içinde 3664 sayılı kanuna göre tevzi edilmiş olan 20 lira salma hakkını tecavüz edemez.

Madde 25 — Mükelleflerden yardımla vazifelendirilenlerden ölenler başka tarafa nakli hane edenler veya her hangi bir suretle yardım yapamayacak vaziyete düşenler başka taraftan köye nakli hane edenler ihtiyar meclisince göz önünde tutulur. Ve bunlar hakkında yeni kararlar verilerek, ilân edilir.

Madde 26 — Memur ve müstahdemlerin maaş ve ücretlerinden kesilen % 1 lerin hesabı Belediyeler bankasında tutulur.

Kesilen % birler mahallin Belediye veznesine makbuz mukabilinde yatırılır. Belediye veznelerinde toplanan bu paraların miktarı her ay Belediye Reisleri tarafından Belediyenin bağlı bulunduğu Vilâyete bildirilir.

Valiler mıntakasındaki Belediyelerden gelen mevcut listelerini tevhit ederek Dahiliye Vekâletine gönderirler ve sarfına mezuniyet isterler.

Vilâyetlerden gelecek mevcut listeler üzerine toplanan yüzde birlerin sarfına mezuniyet emri verilir.

Vilâyetlerin Dahiliye Vekâletine gönderecekleri para mevcuduna gösterir liste ile Dahiliye Vekâletinin vereceği sarf emri üzerine Belediye Bankası hesabını yürütür.

Madde 27 — Mülhak bütçe ile idare edilen elektrik, havagazı, mezbaha, su idareleri gibi Belediyeye bağlı müesseseler tarafından istifa olunacak rusum veya ücrete yapılacak zamlar o idareler tarafından mükelleflere verilecek makbuzlarda ve tahsili müteakip emanet hesabına alınacak ve Belediye Muhasebesine yatırılacaktır.

Madde 28 — Kontrato resmine yapılacak zamlarda pul ilsak edilmek suretile tahsil edilecektir.

Madde 29 — 4109 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası mucibince Belediye vergi ve resimleri kanununda yazılı resimlere zam olunacak yardım parası tahakkuk müfredat defterinde her mükellefe tahsis olunan tahakkuk tablosunda resmin aslı ile birlikte tahakkuk ve tahsil edilir. Bütçeye vergilerin asılları ile birlikte kaydedilir.

Madde 30 — 4109 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin B-C fıkralarile 5, 6, 7 ve 11 inci maddelerinde yazılı gelirlerin ayrıca tahakkuk ettirilmesi ve varidat bütçesinin 3 üncü kısmında asker ailelerine yardım ünvanı altında ayrıca fasıl açılması icap eder. Bu fasıl numarası 10 olduğuna göre aşağıda yazılı şekilde bütçeye kaydedilmesi lâzımdır.

1/10 Elektrik ücretine munzam muhtaç asker ailelerine yardım.

2/10 Havagazı ücretine munzam muhtaç asker ailelerine yardım.

3/10 Otobüs ücretlerine munzam muhtaç asker ailelerine yardım.

4/10 Banliyö trenlerine munzam muhtaç asker ailelerine yardım.

5/10 Tramvay biletlerine munzam muhtaç asker ailelerine yardım.

6/10 Sevahili mütecavire vapurlarına munzam muhtaç, asker ailelerine yardım.

7/10 Tiyatro, Sinema ve Konser biletlerine munzam muhtaç asker darelerden yardım :

8/10 Tecil edilenlerden alınacak asker ailelerine yardım.

9/10 Muhtaç asker ailelerine yardım için halka tevzi edilen :

10/10 Muhtaç asker ailelerine Dahiliye Vekâletinden ve Hususî İdarelerde yardım :

Madde 31 — Belediyeler ve Köy Hey'etleri buğday, arpa, mısır, çavdar, un, bulgur, pirinç, mercimek, nohut, fasulye, bürülce, patates, bakla, sabun, gaz ve diğer eşya olarak Encümen ve Köy Heyetlerinde takdir edilecek rıyîç fiyatı üzerinden nakid makamına alınabilir.

Madde 32 — Belediyelerin Mükelleflerden muhtaç asker ailelerine yardım için yapacakları tahsilat Belediye Muhasebesinin mühürünü, tahsildarın imzasına havi dip koçanlı ve müteselsil numaralı makbuzlar mukabilinde her ayın ilk haftası içinde yapılması lâzımdır. Ayniyat tahsilatı da bu usule tabi olacaktır. Gerek bu ve gerek diğer menbaalardan hasil olacak paralar Belediye bütçesinde açılacak hususî bir fasıla varidat ve mukabili asker ailelerine yardım namile açılacak fasıllara sarfiyat kaydolunur. Senesi içinde sarfedilmeyen paralar ertesi senenin aynı faslına varidat kaydedilerek aynı hizmetlere tahsisen sarf olunur.

Madde 33 — Belediye meclisleri tarafından konulan yardım zamlarını tahsil etmeyen veya tahsil ettikleri yardım paralarını tayin edilen müddetler içinde yatırmıyan fertler ve müesseselerden Devlet ve Belediyeye ait müesseselerin âmiri ita ve muhasiplerinden % 10 zam ile ve tahsili emval kanununa göre Belediyelerce tahsil edilir.

Belediye Encümenleri veya köy ihtiyar meclisleri tarafından tevzi olunan yardımı yapmaktan imtina edenlerden nakdî yardımlar şehir ve kasabalarda Belediyelerce tahsili emval kanununa göre ve köylerde köy kanununun 66 inci maddesi hükümlerine göre tahsil olunur. Tahsili emval kanununa göre tahsil edileceği gösterilen paraların tahsili emrinde icap edecek haciz ve hapis kararı Belediye Encümenlerince verilir. Haciz kararları Belediyelerce, hapis kararları Cümhuriyet Müddeiumumiliğnce infaz olunur.

Madde 34 — Köy ihtiyar Meclisleri her ay yardıma muhtaç asker ailelerinin imece ayniyat veya nakit olarak yapılan yardımların miktarını ve bu yardımların kimler tarafından ne suretle yapıldığını gösteren bir liste tanzim ve altını imza ederek saklıyacaklardır.

Madde 35 — Belediye Encümenlerinin ve köy ihtiyar Meclislerinin muhtaç asker ailelerine yardım için ittihaz edecekleri kararlar aleyhine kararın mükellefe tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde kaza ve Vilâ-

yet İdare Hey'etlerine itiraz olunabilir»

İdare Heybetlerinin kararı kafidir. Bu kararlar aleyhine her hangi bir kanun yolu ile itiraz edilemez.

Madde 36 — 4109 sayılı kanunun tatbikatından mütevellit muameleler dolayisile tanzim edilecek bilcümle evrak ve alâkalılar tarafından vuku bulacak her türlü müracaat ve itirazlar bilcümle resimler ve harçlar ve kaydiyelerden rnuafdır.

7-4-942

Tekaüde sevk edilenler

Kararname Sureti

2/17989

Seyhan valisi Faik Üstün ile Niğde valisi Safa Apaydınhn vilâyet idaresi kanununun 17 inci maddesini tadil eden 1851 sayılı kanunun 3 üncü maddesine tevfikan tekaüde şevkleri Dahiliye vekillığının 20-5-942 tarihli ve 11.315 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine icra vekilleri hey'etince 25-5-942 tarihinde kabul olunmuştur.

28-5-942

Tamimler

Memurla Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğüne

ÖZÜ :

Katil Boşnak Ahmedin
yakalandığı Hk:

9-10-941 gün ve 41189 sayılı tamime ektir.

23-9-941 tarihinde Osmaniye kazasında artist Meleği öldüren
Boşnak Ahmedin 16-4-942 tarihinde İstanbulda yakalanarak
adliyeye teslim edildiği anlaşılmıştır.

Aranmasından vazgeçilmesini rica ederim.

Umumî Müfettişliklerle ve bütün Vilâyetlere yazılmıştır

ÖZÜ :

Gaip olan yüzüğün
aranması Hakkında :

İstanbulda Tokatlıyan oteline müşafir olarak gelen İskenderun
Alman vis konsolosluğu memurlarından İtalyan tebaalı Alfredo
Levante'nin eşi 2500 lira kıymetinde eşkâli ilişik yüzüğünü
düşürmek suretile kaybetmiştir.

Kıymeti yüksek olan bu yüzüğün elden çıkarılmak üzere
çevreniz dahiline getirilmesi muhtemel bulunduğundan gereken
araştırmaların yapılarak meydana çıkarılmasının teminini ve
sonundan bilgi verilmesini rica ederim.

Umumî Müfettişliklerle ve bütün Vilâyetlere yazılmıştır.

ÖZÜ :

Zat maaşı alanların 4506 sayılı
kanun mucibince kütüklerine
düşürülen kayıtlara dair.

Tarih: 28-Nisan-1942

Sayı: 72130-5/4457/695

30-6-941 günlü ve 6883/2013 sayılı umumî yazıya ektir

Emekli, öksüz ve Dullara ait zat aylıklarının tediye mahalleri

de-

giştirildikçe nüfus kütüklerine bu hususun işaret edileceğine dair 4056 sayılı kanunda bir safahat bulunmamasına, bilâkis bu gibi değişmelerde nakil muamelesinin; maaşın tediyesinden evvel yalnız nüfus hüviyet cüzdanlarına işaret edilmesi lâzım geleceğine dair kat'î hüküm mevcut olmasına rağmen bazı muhasebe ve mal memurları tarafından oturma yerini değiştirmiş olan bu kabil vatandaşların maaşlarını nereye naklederlerse bu tebeddülün nüfus kütüklerine de işlenmesi icabedeceğinde ısrar edildiği geçmekte olan muhaberattan anlaşılmaktadır.

Binaenaleyh, zat maaşı almakta olan bir vatandaş nüfus kanununun o tuz yedi ve otuz sekizinci maddeleri hükümlerine tevfikân kat'î veya muvakkat surette yerdeğiştirme muamelesi yaptırmadan ikametgâhını değiştiren zat maaşını naklettiği takdirde kanunun bu sarahati karşısında nüfus idarelerince yapılacak başka bir muamele yoktur.

Keyfiyet 4056 sayılı kanunun ikinci maddesinin sön fırkası mucibince yalnız nüfus hüviyet cüzdanlarına mal memurları tarafından işaret olunacaktır.

Esasen bu husus Maliye Vekâleti tarafından alâkadarlara da bildirilmiştir.

Buna göre muamele ifası lüzumunun icabedenlere tebliği tamimeu rica olunur.

2 — Umumî müfettişliklere, Vilâyetlere, Teftiş Heybeti Reisliğine yazılmış, bir sureti bilgi için Maliye Vekâletine takdim kılınmıştır.

ÖZÜ :

Almanyadan getirilecek
Malzeme hakkında :

Tarih: 8-5-942

Sayı: 621-320/8421

Ticaret Vekâletinden alman bir yazıda, muhtelif Belediyelerimizin Elektrik, Su, Mezbağa, İtfaiye ve Otobüs gibi çeşitli ihtiyaçlarını Almanyadan te'min ve tedarik etmek üzere Berlin Ticaret Ateşeliğimize Türkçe tanzim edilmiş Malzeme listesi gönderdikleri bildirilmekte ve bunlarda adı geçen teknik tabir ve vasıfların Almanca mukabillerinin ancak ilgili teknisiyen ve Müttehassıslar tarafından doğru olarak tesbit edilebileceği tebarüz ettirilmekte olduğundan bu listelere eklenecek Almanca nüshaların bu esaslar nazara alınarak tanzimi istenilmektedir.

Berlin Ticaret Ateşeliğimizin tavassutuna lüzum gören Belediyelere keyfiyetin tebliği rica olunur.

ÖZÜ :

Tekaüt sandığı ortaklık payı ilk taksitinin bankaya yatırılması Hk:

Tarih: 26-5-942

Sayı: 1495

13-11-941 tarihli ve 3411 sayılı yazımıza ektir :

Husûî idareler emekli ve öksüzlerinin 1-Haziran-942 de ödenmesi icabeden üç aylık maaşlarının vaktında tediye edilebilmesi için yeni sene bütçenize mevzu ortaklık payı tahsisatından ilk taksit karşılığı olarak yarısının (bütçenin tastikine intizar edilmeden) 1-Haziran-1942 tarihinde hemen bankaya yatırılmasını ve neticesinden malûmat verilmesini ehemmiyetle rica ederim.

Vilâyetlere ve malûmat için Umumî Müfettişliklere yazılmıştır.

ÖZÜ :

Husûî idareler emekli ve Öksüzlerinin 942 malî yılı birinci altı aylık yoklamaları Hakkında:

Tarih: 26-5-942

Sayı: 1494

26-11-941 tarihli ve 3514 sayılı yazıya ektir :

Husûî idareler ve Ankara-İstanbul belediyeleri tekaüt sandığından maaş almakta bulunan emekli ve öksüzlerin 942 malî yılı birinci altı aylık yoklama zamanı gelmiştir.

31-7-941 tarih ve 2323 sayılı umumî tebliğimize de bildirildiği veçhile, 1683 sayılı kanununun 61 İnci maddesinin tadiline dair olan 4056 sayılı kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası mucibince yalınız,

A - Yüksek tahsile devam eden erkek çocuklar (Maaşlarını bizzat alsalar dahi)

B - Maaşlarını Bizzat alamayan aleûlumum mütekaif ve yetimler

C - Reşit olmayan kız ve erkek çocuklar eskiden olduğu gibi yoklama muamelesine tabi bulunduğundan bu tebliğin vurudunda vilâyetiniz dahilinde oturmakta olan ve vaziyetleri yukarıda A, B, ve C fıkralarında tasrih edilen emekli ve öksüzlerin keyfiyetten haberdar edilerek 22-5-937 tarih ve 1492 sayılı umumî tebliğdeki esaslar dairesinde yoklamaların yaptırılmasını ve bu muamele ikmal edilmedikçe yoklamaya tabi emekli ve öksüzlerin 942 malî yılı 1 inci üç aylık maaşlarının ödettirilmemesini, tediye işi bittikten sonra merkez ve mülhakata ait yoklamaların bir listeye bağlanarak toplu bir halde vekâlete gönderilmesini rica ederim.

Diğer Vekâlet tamimleri

No:5152/1-30-25	İtibari	Lira K.	Son Muamele
Hisse senetleri	Kıymeti		Tarihi Lira K.
İş Bankası (hamiline)	10. T.L	İş Olmamıştır.	28/3/942 14,75
Emlak ve Eytam Bankası	50. T.L	“ ”	25/12/938 50.-
Anadolu Demiryolu	%60 300. Fr.	30-25	
“ ”	%100 500 Fr.	İş Olmamıştır.	23/2/939 59.80
Kozlu Kömüş İşleri (hamiline)	10 T.L	“ ”	30/12/940 10.50
T. Bira Fabrikaları (Bomonti Nektar)	100. İ.s. Fr.”	“ ”	31/12/940 6.30

Tahviller Tertip

Anadolu D. Y. I II 500. Fr. 50.44,25

“ III 500. Fr. İş Olmamıştır. 12/3/942 51.50

“Mümessil 450. İ.s. Fr. “ ” 12/3/942 49,75

1-7-1935 tarih ve 30/1101 numaralı tebliğatı umumiyyeye zeyildir. Teminat olarak kabul edilen Millî esham ve Tahvilâtın Nisan 1942 ayma ait fiat cetveli yukarıda gösterilmiştir.

Bu hususta evvelce verilmiş olan talimat dairesinde muamele ifası tebliğ olunur.

Emekli ve öksüzler maaş fahriri

Dahiliye Vekâletince 1-4-942 den 1-5-942 ve 1-5-942 1-6-942 ye kadar işi biten emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi

Memuriyeti ve ismi	Nev'î tah:
Bolu vilâyeti daimî encümen mümeyyizi Nihat Penbecî	Tekaü
İstanbul V. hukuk işleri Mü. tabiiyet mümeyyizi Mehmet Kemal İnhan	”
Pazar nahiyesi müdürlüğünden mütekait Ahmet Yardımcı	Yetim
Keçiborlu müdürlüğünden mütekait ölü Şaban Şükrü Erdil	”
Peke kaymakamlığından mütekait Sabri Dino	”
Hacılar nahiyesi eski müdürü Mehmet Şevki Özer	”
Ordu hususî muhasebe eski tahsildarı ölü Tevfik Gürsoy	”
Kandıra hususî muhasebe eski memuru Mehmet Mahir	”
Fındık nahiyesi müdürlüğünden mütekait ölü Mehmet Şerif Abrak	”
Kalkım nahiyesi tahrirat kâtibi ölü Tahsin Özkaner	”
Burhaniye kaymakamı ölü İbrahim Dikmen	”
Yozgat encümen başkâtibliğinden emekli ölü Rifat Aköz	”
Germiyan nahiyesi eski müdürü ölü Arif Önen	”
Burdur mutasarrıflığından mütekait ölü Vasfi Yazıcı	”
Honaz nahiyesi nüfus memurluğundan mütekait ölü Mehmet Özen	”
Gümüşhane nüfus müdürlüğünden mütekait ölü Yusuf Güleç	”
Hesap işleri müdür muavini Hüsnü Gökcan	”
Fener belediye tahsil şubesi tahsildarı Hüseyin Şükrü Tükel	Tekaü
Fatsa kazası nüfus kâtipliğinden vekâlet emrinde Sabri Yüksek	”
Vakfikebir kazası nüfus memuru Ahmet Cemal Akar	”
Çeşme kaymakamı İsmail Hakkı Say	”
Edremit nüfus memuru Nuri Eryılmaz	”
Mülğa dahiliye nezareti şifre kalemi hülefasmdan ve devlet demir yolları sevk ve tesellüm memurlarından İsmail Kemal Tunçelli	”
Belediye evzan başmemuru Ahmet Hamdi Göncü	Yet
Eminönü B. Ş. temizlik işleri memuru Mehmet Ali Şinasi Taran	Tekaü
Kars hususî muhasebe tahsildarı ölü Halit	Yetir
Muş mektupçusu ölü Hüseyin Baltacı	”
Zevker nahiyesi müdürü Musa Kâzım Şimşek	Tekaü
Beypınar nahiyesi müdürlüğünden mütekait Abdullah Behçet İtik	Yetir
Kayseri hususî muhasebe tahsildarı Salih Gerçek	Tekaü
Adana hususî muhasebe eski tahsildarı Ahmet Mithat Türe	”
Muğla eski nüfus başkâtibi Tahir Dereli	”

Zaho kazası kaymakamlığından emekli ölü Asım Astepe	Yetim
Kütahya vilâyeti mahallî idareler kontrolörü Mehmet Tevfik Özkartal	Tekaüt
Aydın valisi İbrahim Sabri Çıtak	“
Afyon tahrirat kalemi ikinci müsevvidi ölü Eyüp Sabri	Yetim
Bahçeler müdürlüğü kâtiplerinden Mehmet Cemil Abaç	“
Manisa hususî muhasebe eski tahsildarı Ali Aysal	Tekaüt
İstanbul bina ve arazi tetkiki itiraz komisyonu âzası Arif Hikmet Uluç	Yetim
Karadeniz ereğlisi kaymakamlığından mütekait Mehmet Ecvet Yılmaz	“
Bolu hususî muhasebe başkâtibliğinden mütekait ölü Mehmet	“
Hulusî Özçağlar	“
Antalya tahrirat kâtibi Ekrem Özgelik	Tekaüt
Samsun valisi ölü Ethem Aykut	Yetim
Edirne vilâyeti mektubî kalemi mümeyyizliğinden emekli Hüseyin	“
Hüsamettin Ergut	“